

Haarlem

Gemeente Haarlem

Retouradres Postbus 511, 2003PB Haarlem

Raadsfractie ChristenUnie
t.a.v. de heer F. Visser

Datum 11 april 2017
Ons kenmerk 2017/168007
Contactpersoon D.M. van Esterik
Doorkiesnummer 023-5113380
E-mail dmesterik@haarlem.nl
Bijlage(n) Initiatiefvoorstel De toegankelijke stad voor iedereen
Onderwerp Preadvies initiatiefvoorstel De toegankelijke stad voor iedereen

Geachte heer Visser,

Met waardering heeft het college kennis genomen van dit initiatiefvoorstel waarin de fractie van de ChristenUnie het optimaliseren van de toegankelijkheid van de stad bepleit. Aanleiding is het ratificeren van het VN-verdrag over toegankelijkheid op 21 januari 2016 door de Tweede Kamer.

Deze nota is bewust beperkt tot de fysieke toegankelijkheid en heeft voor een groot deel betrekking op de openbare ruimte en publieke gebouwen. Terecht wordt opgemerkt dat een inclusieve samenleving om meer gaat dan de fysieke toegankelijkheid. Het college voegt hier aan toe dat sociale inclusie ook een beroep doet op de grondhouding de stad die ervan blijk heeft gegeven door de eeuwen heen toegankelijk en gastvrij te zijn voor alle mensen, ongeacht herkomst, religie of huidskleur.

Het coalitieakkoord heet niet voor niets 'Samen doen!', wat betekent dat álle inwoners met hun bestuur verantwoordelijk zijn voor hun welzijn en welbevinden. Randvoorwaarde is dat alle Haarlemmers moeten zijn toegerust om te kunnen deelnemen in de samenleving.

Hieronder reageert het college op de verschillende onderdelen van het voorstel. In cursief staat eerst de vraag of het verzoek waarna de reactie van het college volgt.

Het college te verzoeken binnen een jaar een Lokale inclusie agenda op te stellen zoals ook als plicht voor de gemeente is opgenomen in de nationale Uitvoeringswet van de ratificatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap en de resultaten hiervan tenminste na vier jaar te evalueren.

In het sociaal domein staat de inclusieve samenleving centraal. Dat heeft de gemeente Haarlem al verwoord in haar allereerste beleidsplan Wmo bij de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in 2007. Zoals bekend

Haarlem

2017/168007

2

hebben gemeenten sinds 1 januari 2015 een veel grotere verantwoordelijkheid in het sociaal domein door de decentralisaties binnen de Jeugdzorg en de voormalige Awbz. In de beleidskaders die in de voorbereidingen van de decentralisaties zijn vastgesteld door de gemeenteraad stond de inclusieve samenleving opnieuw centraal.

Sinds 2015 werken we aan de transformatie van het sociaal domein, verwoord in het bestuurlijk vastgestelde transformatieprogramma. Dit is onze agenda en veranderopgave voor de komende periode en vormt één van de bouwstenen van de lokale inclusie agenda. Over de uitvoering hiervan wordt gerapporteerd middels de 'Voortgang en planning transformatieprogramma sociaal domein' (2016-095818).

Sociale inclusie in het sociaal domein krijgt onder andere vorm door een versterking en verbetering van de informatievoorziening aan (kwetsbare) burgers. We doen dat via de nieuwe digitale sociale kaart en we doen dat door het in de wijk organiseren van fysieke informatie- en adviespunten binnen de acht sociaal wijkteams.

Participatie, mee kunnen doen op je eigen niveau aan de Haarlemse samenleving, is een essentieel onderdeel van sociale inclusie. We willen deze voorzieningen meer toegankelijk maken en dichterbij de burger in zijn directe leefomgeving organiseren. Bovendien willen we deze voorzieningen algemeen toegankelijk aanbieden waardoor de huidige schotten in doelgroep, toegangsmodel en bijbehorende financiering verminderen of wegnemen.

Schuldenproblematiek werkt sociaal isolement in de hand. Armoedeproblematiek doet dat ook. Daarom heeft de raad op voorspraak van ons college recent middelen beschikbaar gesteld om in ieder van de acht sociaal wijkteams een expert schuldhulpverlening toe te voegen. En hebben we geïnvesteerd in ons minimabeleid, zowel qua voorzieningen als qua bekendheid en toegankelijkheid.

Over deze en andere ontwikkelingen binnen het sociaal domein hebben is goed overleg met partners in de stad of hun vertegenwoordigers waaronder het Platform Gehandicaptenzorg. Zij denken met ons mee en we werken - ieder vanuit hun eigen rol - aan de gezamenlijke beleidsdoelstelling binnen het sociaal domein: een inclusieve samenleving.

Vanuit het sociaal domein bezien werken we dan ook aan een lokale inclusie agenda, dat is verwoord in ons transformatieprogramma en dat op onderdelen al wordt uitgevoerd of in de komende periode nader wordt uitgewerkt.

Het college te verzoeken binnen het programma beheer en onderhoud in 2016 of 2017 middelen vrij te maken voor het slechten van drempels in winkelcentra waar dit met eenvoudige aanpassingen in de bestrating realiseerbaar is.

De inrichting van de openbare ruimte dient zodanig te zijn dat toegankelijkheid voor iedereen, dus ook voor mensen met een beperking, moet zijn gewaarborgd. Hier zal geen extra budget voor worden vrijgemaakt. Een goede toegankelijkheid is tevens één van de criteria die in de handboeken inrichting openbare ruimte (HIOR) zijn opgenomen. Bij het opstellen van de handboeken wordt gebruik

Haarlem

2017/168007

3

gemaakt van de zogeheten CROW-richtlijnen. De handboeken inrichting openbare ruimte zijn bepalend voor de partijen die onder regie van de gemeente de werken in de openbare ruimte uitvoeren. Voor binnenstad, Noord en Schalkwijk zijn de handboeken gereed, de delen Oost incl. Waarderpolder en Zuidwest volgen eind 2017.

Het beschikbaar stellen van 15.000 euro vanuit het programma Duurzame Stedelijke Vernieuwing 2^e tranche 2016 ten behoeve van het opstellen van een online database toegankelijkheid publieke gebouwen en voorzieningen (toiletten gehandicapten parkeerplaatsen, OV-haltes) en het uitdelen van 'Haarlem Toegankelijk'-stickers aan eigenaren van publieke gebouwen/voorzieningen die volledig toegankelijk zijn gemaakt.

Op dit moment wordt onderzocht in hoeverre een online database over toegankelijkheid van publieke gebouwen en voorzieningen kan worden ontsloten met een daarvoor ontwikkelde app.

Ook voor het openbaar vervoer wordt een vervoers-app ontwikkeld. Op dit moment wordt er een regionale pilot afgerond en geëvalueerd. Er moet weliswaar nog veel gebeuren om de wisselwerking tussen de datasystemen van alle vervoerders (NS, Connexxion, trams, metro etc.) op orde te brengen en dit zal nog enige tijd vergen. Een termijn hiervoor en of de gemeente moet meefinancieren, kan nu niet worden aangegeven.

Het college te verzoeken een inventarisatie te maken welke aanpassingen er nodig zijn voor het volledig toegankelijk maken van alle stembureaus en zo nodig aanwijzen van alternatieve locaties om te voldoen aan de recent aangescherpte Kieswet en de raad hiervoor in verband met de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer uiterlijk september 2016 een plan voor te leggen.

Ons doel is om ieder stembureau optimaal toegankelijk te maken voor minder valide kiezers. Echter wij zijn helaas gebonden aan het 'aanbod' uit de stad. Dertig stembureaus, goed verdeeld over de hele stad, kunnen we in de meest optimale vorm aanbieden (dus geschikt voor minder valide mensen). Wij publiceren een lijst van al onze stembureaus op onze website en in de huis-aan-huis-kandidatenlijst en vermelden welke daarvan toegankelijk zijn voor minder valide kiezers. Daarnaast heeft het onze aandacht om continu te werken aan het verbeteren van de toegankelijkheid van de stembureaus dan wel deze verder te optimaliseren.

In het initiatiefvoorstel wordt het college verzocht om in het kader van de Lokale Inclusie Agenda, voor de Kadernota 2017 de hieronder genoemde voorstellen te onderzoeken en uit te werken. Wij melden dat wij op alle in de voorstellen genoemde punten reeds actie hebben ondernomen. Hieronder wordt de stand van zaken weergegeven.

Haarlem

2017/168007

4

Het opnemen van concrete ambities en werkafspraken met betrekking tot toegankelijkheid voor gehandicapten in het nieuw op te stellen Convenant Binnenstad.

Vanaf 2018 zal in samenwerking met de Centrum Management Groep een nieuw convenant voor de binnenstad worden opgesteld. Eén van de thema's die binnen dit convenant zullen worden uitgewerkt is de toegankelijkheid voor mensen met een beperking in brede zin.

Het middels een toegankelijkheidsloket ontsluiten van informatie voor gebouweigenaren over maatregelen voor het toegankelijk maken van publieke gebouwen.

In de dienstverlening en communicatie hanteert de gemeente een persoonlijke benadering en bejegening en biedt maatwerk waar een standaard beantwoording of oplossing niet volstaat.

Mensen die zelfstandig wonen in een huur- of een koopwoning kunnen een melding doen bij het team Wmo-voorzieningen op telefoonnummer 023-511 4368 voor een onderzoek naar mogelijke en noodzakelijke aanpassingen aan hun woning om de toegankelijkheid te verbeteren. Gebouwen die niet particulier bewoond worden kunnen niet op basis van de Wmo toegankelijk gemaakt worden. Hiervoor zijn deze gebouweigenaren zelf verantwoordelijk.

In overleg met ondernemersverenigingen en Koninklijke Horeca Nederland afdeling Haarlem komen tot een goede voorlichting voor winkel- en horecapersoneel met het oog op bewustwording over een goede omgang met mensen met een beperking en over de gevolgen van het eigen handelen voor de toegankelijkheid.

Naar aanleiding van de uitwerking van het thema toegankelijkheid in het nieuw op te stellen convenant voor de binnenstad zal het onderwerp integraal ter sprake komen. Het is de verantwoordelijkheid van de brancheverenigingen om dit onderwerp verder naar hun leden op te pakken.

Het aanvragen en onderhouden van het ITS-certificaat voor het stadskantoor (Zijlpoort en Raakspoort).

De bouwplannen van de kantoren Raakspoort en Zijlpoort zijn getoetst door Stichting Projectbureau Toegankelijkheid op de toegankelijkheidsprestatie (ITS). De aanbevelingen uit deze rapporten zijn in de realisering van de bouw grotendeels overgenomen. De gebouwen zijn adequaat toegerust op het ontvangen van personen met een beperking. In 2017 zullen wij dit nogmaals laten toetsen door middel van het aanvragen van het ITS-certificaat.

Haarlem

2017/168007

5

In samenwerking met ondernemersverenigingen en Koninklijke Horeca Nederland afdeling Haarlem in kaart brengen van de benodigde extra bankjes in de Haarlemse binnenstad.

In samenhang met het nieuw op te stellen Convenant Binnenstad zullen de fysieke voorzieningen die nodig zijn voor een onbelemmerde toegankelijkheid in kaart worden gebracht. Hiertoe behoort ook straatmeubilair als bankjes en dergelijke.

In samenwerking met de schoolbesturen in kaart brengen van de benodigde maatregelen voor het volledig toegankelijk maken van de schoolgebouwen en het uitwerken van een realistisch tijdpad voor realisatie van deze maatregelen en dekking in het meerjarig investeringsplan.

Schoolgebouwen horen toegankelijk te zijn voor mensen met een beperking. Het aanpassen van schoolgebouwen is geen voorziening waar de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlem in voorziet. Dit is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Zij ontvangen hier middelen voor van het Rijk. Hierbij speelt ook de overweging dat scholen worden geacht het onderwijs dusdanig te organiseren dat het voor iedereen toegankelijk is.

Middels het Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs Haarlem en het Bestuurlijk Overleg Voortgezet Onderwijs Haarlem zullen wij de schoolbesturen verzoeken, indien een gebouw niet volledig toegankelijk is, dit aan te passen.

Met de schoolbesturen zullen wij tevens bespreken dat zij in de programma's van eisen van nieuw te bouwen scholen opnemen dat deze schoolgebouwen volledig toegankelijk zijn.

In samenwerking met de gebruikers in kaart brengen van de benodigde maatregelen voor het volledig toegankelijk maken van de Haarlemse wijkcentra, sportkantines, loket Haarlem en overig vastgoed van de gemeente met een publieksfunctie en het uitwerken van een realistisch tijdpad voor realisatie van deze maatregelen en dekking daarvoor in het meerjarig investeringsplan.

In de toegankelijkheid van gemeentelijke voorzieningen met een publieksfunctie is voorzien. De toegankelijkheid van andere gebouwen en voorzieningen is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de betreffende eigenaar.

Het opnemen van criteria voor toegankelijkheid in de Handboeken Inrichting Openbare Ruimte en in de contracten met partijen bij werken in regie en hierbij gebruik maken van de CROW publicatie 337 en de richtlijn Voetpaden voor iedereen.

In de handboeken inrichting openbare ruimte is één van de criteria dat een goede toegankelijkheid voor mensen met een beperking moet zijn gewaarborgd. Bij het opstellen van de handboeken wordt gebruik gemaakt van de zogeheten CROW-richtlijnen. De handboeken inrichting openbare ruimte zijn bepalend voor de partijen die onder regie van de gemeente de werken in de openbare ruimte uitvoeren.

Haarlem

2017/168007

6

Het samen met organisatoren van evenementen opstellen van toegankelijkheidscriteria voor evenementen die opgenomen worden in evenementenvergunningen.

De meeste grote evenementen houden rekening met minder validen, zo heeft Bevrijdingspop bijvoorbeeld een apart podium voor rolstoelen. Er kunnen zeker nog verbeteringen worden aangebracht in de toegankelijkheid van de evenementen. Het onderwerp 'toegankelijke festivals' is geagendeerd voor het overleg met de grote evenementen in het najaar van 2017 met als doel het opzetten en uitvoeren van een verbeterplan voor de toegankelijkheid van de evenementen.

Het binnen 4 jaar volledig toegankelijk maken van alle nog niet aangepaste bushaltes in Haarlem door het verhogen en verbreden van perrons, aanbrengen van geleidenlijnen voor visueel gehandicapten, realisatie van actuele reisinformatie en het plaatsen van zitgelegenheid en hiervoor subsidie aanvragen bij de provincie Noord-Holland.

De meeste bushaltes zijn inmiddels goed toegankelijk voor mensen met een beperking. Er wordt uiteraard naar gestreefd dat alle haltes binnen afzienbare termijn zijn aangepast. Voor het einde van dit jaar is een uitvoeringsplan gereed waarin we aangeven wanneer en hoe de haltes die nog niet goed toegankelijk zijn, worden aanpakken.

In overleg met ProRail bezien of station Haarlem-Spaarnwoude eerder dan 2030 volledig toegankelijk kan worden waarbij maatregelen zoals het plaatsen van liften mogelijk mede gefinancierd kunnen worden uit de grondexploitatie voor dit gebied.

Er is overleg gaande met ProRail om de toegankelijkheid van het station verder te verbeteren. Het plaatsen van liften wordt in 2020 voorzien.

Voorlichting via bijvoorbeeld de Stadskrant over de rol van burgers bij toegankelijkheid van de openbare ruimte en inwoners oproepen knelpunten te melden via het online meldpunt.

De gemeente maakt in haar communicatie met de inwoners gebruik van diverse media. Wij gaan ervan uit dat het melden en behandelen van alle knelpunten aangaande de toegankelijkheid van de openbare ruimte op afdoende wijze en naar tevredenheid van de melder gebeurt.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Scholten

drs. J. Wienen